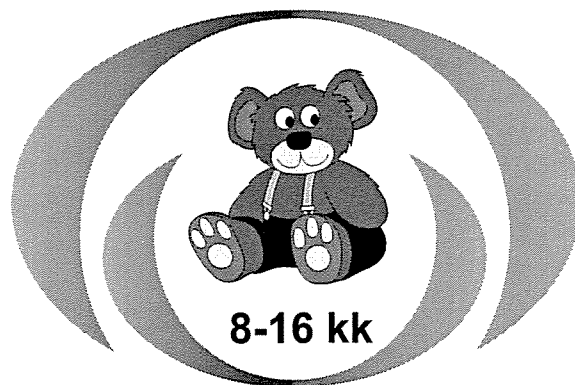

LAPSEN KOMMUNIKAATION KEHITYS: SANAT JA ELEET

MCDI-lomake*

Lapsen nimi: _____

Syntymäaika: _____ Ikä: _____

Arvioitsija: _____ Päiväys: _____

I VARHAISET SANAT

A. YMMÄRTÄMISEN ENSIMERKIT

Jo ennen kuin lapset käyttävät merkityksellisiä sanoja, he osoittavat kielellistä ymmärtämistä reagoimalla tuttuihin sanoihin ja lauseisiin. Seuraavassa on esitetty joitakin esimerkkejä. Tekeekö lapsesi jo jotakin näistä?

	kyllä	ei
1. Reagoi, kun kutsutaan nimeltä (esim. kääntymällä ja katsomalla äänen suuntaan)	☐	☐
2. Reagoi, kun sanotaan "Ei" (lopettaa mitä on tekemässä ainakin hetkellisesti)	☐	☐
3. Reagoi lauseeseen "Missä äiti/isä on?" etsimällä kysytyä henkilöä katseellaan	☐	☐
Yhteensä		

*Lähde: Fenson, L., Dale, P. S., Reznick, J. S., Thal D., Bates, E., Hartung, J. P., Pethick, S., & Reilly, J. S. (1991). Technical Manual for the MacArthur Communicative Development Inventories. San Diego State University. Suomennos: LKK -projekti, Jyväskylän yliopisto, psykologian laitos

B. OHJEIDEN JA KYSYMYSTEN YMMÄRTÄMINEN

Merkitse ne alla olevista ilmaisuista, jotka lapsesi näyttää ymmärtävän.

	ymmärtää		ymmärtää
Oletko nälkäinen?	☐	Älä koske	☐
Oletko väsynyt/uninen?	☐	Nouse ylös	☐
Varovasti!	☐	Anna se äidille	☐
Ole hiljaa	☐	Halaa äitiä	☐
Taputa käsiä yhteen	☐	Anna äidille suukko	☐
Vaihdetaan vaippa	☐	Hae äidille ...	☐
Tule tänne	☐	Kiltisti tehty	☐
Äiti/isä tuli kotiin	☐	Pysy paikallasi	☐
Haluatko lisää?	☐	Sano hei hei	☐
Älä tee	☐	Katso ...	☐
Avaa suu	☐	Istu alas	☐
Sylje pois	☐	Lopeta	☐
Mennään nukkumaan	☐	Heitä pallo	☐
Lähdetäänkö autolla?	☐	Yhteensä	

C. PUHUMISEN ALKEET

1. Jotkut lapset jäljittelevät mielellään kaikkea, mitä he kuulevat, esimerkiksi uusia sanoja, joita he ovat opettelemassa tai lauseen osia (vaikkapa sanaa "töihin" lauseessa "Äiti lähtee nyt töihin"). Kuinka usein lapsesi jäljittelee sanoja?

ei vielä joskus usein

2. Jotkut lapset nimeävät mielellään esineitä tai asioita ja haluavat yleensä näyttää, mitä osaavat jo nimetä. Kuinka usein lapsesi tekee näin?

ei vielä joskus usein

D. SANAVARASTO

Lomakkeeseen on kerätty sanoja, jotka ovat tavallisia pikkulasten sanavarastossa. Merkitse rasti "ymmärtää" ympyrään sellaisten sanojen kohdalle, joiden merkityksen lapsesi ymmärtää, mutta ei vielä itse sano. Merkitse rasti "ymmärtää ja sanoo" ympyrään sellaisten sanojen kohdalle, joiden merkityksen lapsi ymmärtää ja joita hän myös tuottaa. Tuotetulla sanalla tarkoitetaan ilmaisua, jonka lapsi sanoo itsenäisesti (ilman mallia) ja jota hän toistuvasti käyttää saman asian yhteydessä. Mikäli lapsesi käyttää sanasta jotakin erilaista muotoa (esim. kuppi - uppi, koira - oi'a - hevonen - heppa), merkitse se kuitenkin. Tällöin voit kirjoittaa sanan viereen sen ilmaisun, jota lapsesi käyttää.

Lopussa on tilaa, jonne voit lisätä lapsesi sellaisia ilmaisuja, joita lomakkeessa ei esiinny. On myös mahdollista, että lapsesi ymmärtää tai käyttää vasta aivan muutamia tämän lomakkeen sanoista.

1. ÄÄNTELYT JA ELÄINTEN ÄÄNET

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
ai-ai (sattuessa)	☐	☐	ammuu	☐	☐
bää-ä bää-ä	☐	☐	drnn drnn (auton ääni)	☐	☐
hau hau	☐	☐	kukkokiekuu	☐	☐
kvaak kvaak	☐	☐	miauu	☐	☐
murrrr	☐	☐	nam nam	☐	☐
ohhoh	☐	☐	shh (hiljaa)	☐	☐
tsuk tsuk (junan ääni)	☐	☐	Yhteensä		

2. ELÄINTEN NIMET (oikeat tai leikkieläimet)

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
ampiainen	☐	☐	ankka	☐	☐
apina	☐	☐	eläin	☐	☐
hevonen	☐	☐	hiiri	☐	☐
hirvi	☐	☐	hyttynen	☐	☐
hämähäkki	☐	☐	kala	☐	☐
karhu	☐	☐	kettu	☐	☐
kirahvi	☐	☐	kissa	☐	☐
koira	☐	☐	kärpänen	☐	☐
käärme	☐	☐	lammas	☐	☐
lehmä	☐	☐	leijona	☐	☐
leppäkerttu	☐	☐	lintu	☐	☐
mato	☐	☐	muurahainen	☐	☐
norsu	☐	☐	orava	☐	☐
perhonen	☐	☐	pingviini	☐	☐
possu	☐	☐	pupu	☐	☐
pöllö	☐	☐	sammakko	☐	☐
siili	☐	☐	susi	☐	☐
tiikeri	☐	☐	tipu	☐	☐
			Yhteensä		

3. KULKUNEUVOT (oikeat tai lelut)

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
auto	☐	☐	bussi/linja-auto	☐	☐
juna	☐	☐	kuorma-auto	☐	☐
laiva	☐	☐	lentokone	☐	☐
mopo	☐	☐	polkupyörä	☐	☐
rattaat	☐	☐	traktori	☐	☐
			Yhteensä		

4. LEIKKIVÄLINEET

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
kirja	☐	☐	kynä	☐	☐
lapio	☐	☐	nalle	☐	☐
nukke	☐	☐	palikka	☐	☐
pallo	☐	☐	ämpäri/sanko	☐	☐
Yhteensä					

5. RUOKAA JA JUOMAA

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
appelsiini	☐	☐	banaani	☐	☐
herne	☐	☐	jugurtti	☐	☐
juusto	☐	☐	jäätelö	☐	☐
kahvi	☐	☐	kakku	☐	☐
kala	☐	☐	kana	☐	☐
kananmuna	☐	☐	karkki	☐	☐
keksi	☐	☐	kurkku	☐	☐
leipä	☐	☐	liha	☐	☐
maito	☐	☐	makaroni	☐	☐
makkara	☐	☐	mansikka	☐	☐
mehu	☐	☐	omena	☐	☐
peruna	☐	☐	porkkana	☐	☐
puuro	☐	☐	ruoka	☐	☐
rusina	☐	☐	tomaatti	☐	☐
velli	☐	☐	vesi	☐	☐
viili	☐	☐	voi	☐	☐
Yhteensä					

6. VAATETUS

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
hattu	☐	☐	housut	☐	☐
kaulahuivi	☐	☐	kenkä	☐	☐
lapaset	☐	☐	mekko	☐	☐
nappi	☐	☐	paita	☐	☐
pussero	☐	☐	ruokalappu	☐	☐
saappaat	☐	☐	sukka	☐	☐
sukkahousut	☐	☐	takki	☐	☐
vaippa	☐	☐	vetoketju	☐	☐
villapaita	☐	☐	yöpuku	☐	☐
Yhteensä					

7. KEHON OSAT

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
hammas	☐	☐	hiukset/tukka	☐	☐
jalka	☐	☐	kasvot	☐	☐
kieli	☐	☐	korva	☐	☐
käsi	☐	☐	napa	☐	☐
nenä	☐	☐	polvi	☐	☐
poski	☐	☐	pylly	☐	☐
pää	☐	☐	silmä	☐	☐
sormi	☐	☐	suu	☐	☐
tissi	☐	☐	varvas	☐	☐
vatsa/maha	☐	☐	Yhteensä		

8. HUONEKALUT JA HUONEET

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
amme	☐	☐	autotalli	☐	☐
eteinen	☐	☐	ikkuna	☐	☐
jääkaappi	☐	☐	kaappi	☐	☐
katto	☐	☐	keinutuoli	☐	☐
keittiö	☐	☐	lattia	☐	☐
makuuhuone	☐	☐	olohuone	☐	☐
ovi	☐	☐	pesukone	☐	☐
portaat	☐	☐	pölynimuri	☐	☐
pöytä	☐	☐	radio	☐	☐
sauna	☐	☐	sohva	☐	☐
suihku	☐	☐	sänky	☐	☐
televisio	☐	☐	tuoli	☐	☐
uuni	☐	☐	vessa	☐	☐
			Yhteensä		

9. KODIN ESINEET JA TARVIKKEET

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
avaimet	☐	☐	haarukka	☐	☐
hammasharja	☐	☐	harja	☐	☐
kampa	☐	☐	kattila	☐	☐
kello	☐	☐	kirje	☐	☐
kuppi	☐	☐	laatikko	☐	☐
lamppu	☐	☐	laukku	☐	☐
lautanen	☐	☐	lusikka	☐	☐
lääke	☐	☐	matto	☐	☐
ovikello	☐	☐	paperi	☐	☐
peili	☐	☐	peitto	☐	☐
potta	☐	☐	puhelin	☐	☐

pullo	☐	☐	pyyhe	☐	☐
raha	☐	☐	rasva	☐	☐
roska	☐	☐	saippua	☐	☐
sakset	☐	☐	silmälasit	☐	☐
taulu	☐	☐	tutti	☐	☐
tyyny	☐	☐	veitsi	☐	☐
			Yhteensä		

10. LUONTO JA LÄHIYMPÄRISTÖ

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
aurinko	☐	☐	hiekkalaatikko	☐	☐
hiekkalaatikko	☐	☐	jää	☐	☐
kauppa	☐	☐	keinu	☐	☐
kirkko	☐	☐	kivi	☐	☐
koti	☐	☐	koulu	☐	☐
kukka	☐	☐	kuu	☐	☐
liukumäki	☐	☐	lumi	☐	☐
lätäkkö	☐	☐	piha	☐	☐
puisto	☐	☐	puu	☐	☐
päiväkoti	☐	☐	ranta	☐	☐
sade	☐	☐	taivas	☐	☐
talo	☐	☐	tähti	☐	☐
			Yhteensä		

11. IHMISET

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
ihminen	☐	☐	isä	☐	☐
lapsi	☐	☐	mies	☐	☐
mummo/mummi	☐	☐	nainen	☐	☐
oma nimi	☐	☐	pappa/ukki	☐	☐
poika	☐	☐	setä	☐	☐
sisko	☐	☐	tyttö	☐	☐
täti	☐	☐	vauva	☐	☐
veli	☐	☐	äiti	☐	☐
			Yhteensä		

12. LEIKIT JA RUTIINITOIMINNOT

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
aamupala	☐	☐	ei	☐	☐
hei hei	☐	☐	hyvää yötä	☐	☐
kakka	☐	☐	kiitos	☐	☐
kyllä	☐	☐	kylpy	☐	☐
loppu	☐	☐	odota	☐	☐

ole hyvä	☐	☐	"piiloon"	☐	☐
pissa	☐	☐	päiväunet	☐	☐
päivää	☐	☐	terve!	☐	☐
välipala	☐	☐	älä	☐	☐
			Yhteensä		

13. TOIMINTASANAT

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
ajaa	☐	☐	antaa	☐	☐
aukaista	☐	☐	auttaa	☐	☐
hakea	☐	☐	halata	☐	☐
heittää	☐	☐	huutaa	☐	☐
hypätä	☐	☐	istua	☐	☐
itkeä	☐	☐	juoda	☐	☐
juosta	☐	☐	kaatua	☐	☐
katsoa	☐	☐	keinua	☐	☐
keittää	☐	☐	kiivetä	☐	☐
kirjoittaa	☐	☐	korjata	☐	☐
kävellä	☐	☐	laittaa	☐	☐
laulaa	☐	☐	leikkiä	☐	☐
leipoa	☐	☐	lopettaa	☐	☐
lukea	☐	☐	lähteä	☐	☐
mahtua	☐	☐	mennä	☐	☐
nauraa	☐	☐	niistää	☐	☐
nukkua	☐	☐	ottaa	☐	☐
pestä	☐	☐	piirtää	☐	☐
potkaista	☐	☐	pudota	☐	☐
puhaltaa	☐	☐	pukea	☐	☐
purra	☐	☐	pyöriä	☐	☐
riisua	☐	☐	rikkoa	☐	☐
roiskuttaa	☐	☐	saada	☐	☐
siivota	☐	☐	soittaa	☐	☐
suukottaa	☐	☐	syödä	☐	☐
syöttää	☐	☐	tanssia	☐	☐
taputtaa	☐	☐	tuoda	☐	☐
työntää	☐	☐	törmätä	☐	☐
vetää	☐	☐	viedä	☐	☐
vilkuttaa	☐	☐	yskittää	☐	☐
			Yhteensä		

14. AIKAA KOSKEVAT SANAT

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
aamu	☐	☐	ilta	☐	☐
myöhemmin	☐	☐	nyt	☐	☐
pian	☐	☐	päivä	☐	☐
tänään	☐	☐	yö	☐	☐
			Yhteensä		

15. KUVAILEVAT SANAT

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
hieno	☐	☐	huono	☐	☐
hyvä	☐	☐	iloinen	☐	☐
iso	☐	☐	kaunis	☐	☐
kiltti	☐	☐	kipeä (pipi)	☐	☐
kuuma	☐	☐	kylmä	☐	☐
likainen	☐	☐	märkä	☐	☐
nälkäinen	☐	☐	pehmeä	☐	☐
pieni	☐	☐	pimeä	☐	☐
puhdas	☐	☐	punainen	☐	☐
rikki	☐	☐	surullinen	☐	☐
terävä	☐	☐	tuhma	☐	☐
tyhjä	☐	☐	vanha	☐	☐
varovainen	☐	☐	väsynyt	☐	☐
			Yhteensä		

16. PRONOMINIT

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
minulle	☐	☐	minun	☐	☐
minä	☐	☐	nuo	☐	☐
se	☐	☐	sinun	☐	☐
sinä	☐	☐	tämä	☐	☐
			Yhteensä		

17. KYSYMYSSANAT

	ymmärtää	ymmärtää ja sanoo		ymmärtää	ymmärtää ja sanoo
kuka	☐	☐	miksi	☐	☐
mikä	☐	☐	milloin	☐	☐
missä	☐	☐	miten	☐	☐
mitä	☐	☐	Yhteensä		

II TOIMINNAT JA ELEET

A. ENSIMMÄISET KOMMUNIKOIVAT ELEET

Lasten kommunikaatio on varhaisimmassa muodossaan eleiden käyttämistä toiveiden ilmaisemiseksi. Merkitse, miten lapsesi tällä hetkellä käyttää allaolevia toiminnallisia eleitä.

	ei käytä	joskus	usein
1. Ojentaa kätensä näyttääkseen sinulle jotakin, joka hänellä on kädessään	☐	☐	☐
2. Ojentaa sinulle kädessä pitämänsä lelun tai esineen	☐	☐	☐
3. Osoittaa (ojentaen käsivarren ja etusormen) kiinnostavaa esinettä tai tapahtumaa	☐	☐	☐
4. Viilkuttaa "hei hei" itsenäisesti jonkun lähtiessä	☐	☐	☐
5. Ojentaa käsivartensa ylös, jotta hänet otettaisiin syliin	☐	☐	☐
6. Ravistaa päätään viestiäkseen "ei"	☐	☐	☐
7. Nyökkää viestiäkseen "kyllä"	☐	☐	☐
8. Panee etusormen huulille viestiäkseen "shhh"	☐	☐	☐
9. Antaa lentosuukon	☐	☐	☐
10. Maiskuttaa huulilla ilmaistakseen, että jokin maistuu hyvältä	☐	☐	☐
Yhteensä			

B. LEIKIT

Tekeekö lapsesi jotain seuraavista:

	kyllä	ei
1. Leikkii piilosta	☐	☐
2. Leikkii käsi- ja sormileikkejä	☐	☐
3. Leikkii kiinniottamisleikkejä	☐	☐
4. Laulaa	☐	☐
5. Tanssii	☐	☐
Yhteensä		

C. TOIMINNAT ESINEILLÄ

Tekeekö tai yrittääkö lapsesi tehdä jotain seuraavista?

	kyllä	ei
1. Syödä lusikalla tai haarukalla	☐	☐
2. Juoda kupista kun siinä on juotavaa	☐	☐
3. Kammata tai harjata omia hiuksia	☐	☐
4. Harjata hampaita	☐	☐
5. Pyyhkiä kasvoja tai käsiä pyyhkeellä (tai kankaalla tms.)	☐	☐
6. Panna päähän hattua/pipoa	☐	☐
7. Panna kenkää tai sukkaa jalkaan	☐	☐
8. Panna kaulaan helminauhaa tms. tai ranteeseen kelloa	☐	☐
9. Painaa päätä käsien varaan ja panna silmät kiinni kuin nukkuisi	☐	☐
10. Puhalttaa ilmaistakseen, että jokin on kuumaa	☐	☐

11. Pitää kädessään lentokonetta ja "lennättää" sitä	☐	☐
12. Panna puhelimen kuulokkeen korvalle	☐	☐
13. Työntää leikkiautoa	☐	☐
14. Heittää palloa	☐	☐
15. Kaataa leikisti nestettä astiasta toiseen	☐	☐
16. Hämentää lusikalla leikisti nestettä kupissa tai astiassa	☐	☐
Yhteensä		

D. LEIKKII VANHEMMUUTEEN LIITTYVIÄ TOIMINTOJA

Seuraavassa on esimerkkejä toiminnoista, joita lapset toisinaan kohdistavat leikissään nukkeen, nalleen tms. Merkitse ne toiminnot, joita olet nähnyt lapsesi tekevän.

	kyllä	ei
1. Panee nukken/nallen sänkyyn nukkumaan	☐	☐
2. Peittelee nukken/nallen peitolla	☐	☐
3. Juottaa tuttipullosta	☐	☐
4. Syöttää lusikalla	☐	☐
5. Kampaa/harjaa nukken tukkaa	☐	☐
6. Taputtaa tai röyhtäyttää nukkea	☐	☐
7. Työntää nukkea rattaissa	☐	☐
8. Heijaa nukkea/nallea sylissä	☐	☐
9. Antaa nukelle suukon tai halaa sitä	☐	☐
10. Yrittää pukea nukelle/nallelle kengän, sukan tai hatun	☐	☐
11. Pyyhkii nukken kasvot tai kädet	☐	☐
12. Puhuu nukelle/nallelle	☐	☐
13. Yrittää panna nukelle vaipan	☐	☐
Yhteensä		

E. JÄLJITTELEE MUITA AIKUISEN TOIMINTOJA

(käyttäen oikeita esineitä tai leikkikaluja)

Tekeekö tai yrittääkö lapsesi tehdä seuraavia toimintoja:

	kyllä	ei
1. Lakaisee harjalla tai pyyhkii rievulla	☐	☐
2. Hakkaa vasaralla	☐	☐
3. "Kirjoittaa" kirjoituskoneella tai mikrolla	☐	☐
4. "Lukee" kirjaa (avaa kirjan, kääntää sivuja)	☐	☐
5. Imuroi	☐	☐
6. Kastelee kukkia	☐	☐
7. "Soittaa" instrumenttia (esim. piano, nokkahuilu)	☐	☐
8. "Ajaa" autoa kääntäen ohjauspyörää	☐	☐
9. Pesee astioita	☐	☐
10. Pyyhkii pölyjä tai pöydän pintaa	☐	☐
11. Kirjoittaa kynällä	☐	☐
Yhteensä		

F. ESINEEN KORVAAMINEN LEIKISSÄ

Leikkiessään lapset toisinaan käyttävät jotakin esinettä toisen korvikkeena. Esimerkiksi jokin lelu voi olla leikisti ruokaa, palikka voi olla kuppi, josta juodaan tai lapsi saattaa leikisti pitää kulhoa tms. hattuna. Oletko nähnyt lapsesi käyttävän tämänkaltaisia korvaavia esineitä?

kyllä O ei O

Jos vastasit myöntävästi, anna esimerkkejä.

I VARHAISET SANAT

- A. Ymmärtämisen ensimerkit
- B. Ohjeiden ja kysymysten ymmärtäminen
- C. Puhumisen alkeet
- D. Sanavarasto
 - Ymmärrettyjen sanojen määrä
 - Tuotettujen sanojen määrä

Yhteensä	<input type="text" value="/3"/>
Yhteensä	<input type="text" value="/27"/>
Yhteensä	<input type="text" value="/4"/>
Yhteensä	<input type="text" value="/380"/>
Yhteensä	<input type="text" value="/380"/>

II TOIMINNAT JA ELEET

Yhteensä	<input type="text" value="/66"/>
-----------------	----------------------------------

Muita lapsen kielen kehitykseen liittyviä asioita, jotka ovat mielestäsi tärkeitä:

